פרק 1

בפרק זה 22 שאלות.
הזמן המוקצב הוא 20 דקות.

בפרק שלושה סוגי שאלות: השלמת משפטים, ניסוח מחדש והבנת הנקרא.

השלמת משפטים

בכל אחד מן המשפטים הבאים חסרה מילה או יותר. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתשלים את המשפט באופן **הטוב ביותר**, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

1. שאלתי שני ספרים _____ הספרייה.

(1) אל
(2) מן
(3) עם
(4) את

---

2. האם אַת _____ הארנק הזה?

(1) בעלים
(2) בעלת
(3) בעל
(4) בעלה

---

3. הפתרון שהציעו המדענים לבעיה _____ על ניסיון.

(1) מבוסס
(2) מאופיין
(3) מורכב
(4) מאורגן

---

4. אל תנהלי משא ומתן _____ גבו של המנהל.

(1) מעל
(2) לפני
(3) מאחורי
(4) מתחת

■ המשיכו לעמוד הבא

5. הוא התחייב להחזיר את כל הכסף ____ לא עמד בהתחייבות שלו.

(1) אולם
(2) בגלל
(3) בעוד
(4) ולמרות

6. במבצע נועז ____ השוטרים שוד של בנק גדול.

(1) הראו
(2) חטפו
(3) סיכלו
(4) פרצו

ניסוח מחדש

בכל שאלה נתון משפט. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתוכנה הוא **הדומה ביותר** למשפט הנתון, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

7. **השנה החורף ארוך וקר, ולכן תתאחר פריחת עץ הדובדבן.**

(1) עץ הדובדבן יפרח בעוד שנה, כי יבוא חורף ארוך וקר.
(2) עץ הדובדבן יאחר לפרוח השנה, בגלל החורף הארוך והקר.
(3) עץ הדובדבן לא יפרח השנה, אלא אם כן יהיה החורף ארוך וקר.
(4) עץ הדובדבן יפרח זמן ארוך בחורף הזה אם לא יהיה קר מדי.

8. **גיוס מורים טובים הוא תנאי ראשון והכרחי לשיפור רמת החינוך.**

(1) יש רק תנאי הכרחי אחד לשיפור רמת החינוך, והוא גיוס מורים טובים.
(2) מוכרחים לשפר את רמת החינוך, וגיוס מורים טובים אינו תנאי מספיק לכך.
(3) לראשונה מאז החלו הניסיונות לשפר את רמת החינוך יגויסו מורים טובים.
(4) כדי להעלות את רמת החינוך צריך בראש ובראשונה לגייס מורים טובים.

9. **על אף עליית המחירים, אנשים ממשיכים לנהור לחנויות.**

(1) אנשים אינם מפסיקים לקנות אף שהמחירים עולים.
(2) אין שום קשר בין רמת המחירים להיקף הקניות.
(3) אנשים ממהרים לחנויות בשל עליית המחירים.
(4) אמנם הקונים ממלאים את החנויות, אך העלייה במחירים נמשכת.

10. **נטפל בעניין, והכול יבוא על מקומו בשלום.**

(1) נתמודד עם הבעיה בהקשבה הדדית ובדרכי שלום.
(2) העניין פשוט, וקל להגיע להבנה עם כולם.
(3) לאחר בירור העניין ילך כל אדם לדרכו בשלום.
(4) נעשה את הדרוש, והדברים יסתדרו בצורה טובה.

11. **לצילומי סרט חדש דרושים שחקנים בני כל הגילים.**

(1) שחקנים בני כל הגילים יצלמו את הסרט החדש.
(2) שחקנים צעירים ומבוגרים יכולים להציע את עצמם לשחק בסרט חדש.
(3) שחקנים בני כל הגילים מבקשים להפסיק את צילומי הסרט החדש.
(4) בעת צילומי הסרט החדש צפויים להתגלות שחקנים חדשים רבים.

12. **לכאורה הפרטים חסרי חשיבות.**

(1) נדמה שיש לדברים חשיבות.
(2) רק במבט ראשון נראה שאין לפרטים חשיבות.
(3) חסרים פרטים ולכן קשה לעמוד על חשיבות העניין.
(4) מתברר שלא חשבו על הפרטים.

■ המשיכו לעמוד הבא

הבנת הנקרא

לפניכם שני קטעים ובסוף כל אחד מהם שאלות. קראו כל קטע בעיון וענו על השאלות שאחריו.

קטע I

בימים אלו מוקם בישראל הבנק השיתופי הראשון, בנק "אופק". בנק שיתופי הוא בנק שהשקפת העולם העסקית שלו היא חברתית והוגנת. הלקוחות של הבנק גם הבעלים שלו, והם מחליטים על אופן התנהלותו ובוחרים את הנהלתו בצורה דמוקרטית. כל אדם יכול להיות חבר בבנק אם ירכוש מניה אחת בלבד של הבנק. כמו כל הבנקים בישראל, גם הבנק השיתופי יהיה נתון לפיקוח של בנק ישראל והמפקח על הבנקים.

הבנק השיתופי מחויב להעניק לחבריו שירות יעיל ושוויוני בלי שום העדפה או אפליה. הוא מחויב גם להציע הלוואות ופיקדונות בתנאים נוחים, לגבות עמלות נמוכות ולספק לכל לקוח ייעוץ מקצועי שיעזור לו לקבל את ההחלטות הטובות ביותר בנוגע לכספו. בנק שיתופי מחויב גל להגדיל את הרווחים של לקוחותיו ככל האפשר, וזאת לעומת בנק מסחרי רגיל, הפועל כדי להגדיל את רווחי בעליו על חשבון רווחי הלקוחות שלו.

הבנק השיתופי הראשון בעולם הוקם בגרמניה במאה התשע-עשרה, וכיום יש ברחבי העולם בנקים שיתופיים רבים וחברים בהם מאות מיליוני בני אדם. בנק ישראל והמפקח על הבנקים מעודדים את הקמתו של בנק שיתופי משום שעל פי הניסיון המצטבר בעולם, בנקים שיתופיים מושפעים פחות ממשברים כלכליים ונשארים יציבים בדרך כלל. הציבור בישראל, מצִדו, הראה במחאה החברתית שהחלה בקיץ 2011 שהוא מואס במערכת הבנקאית הריכוזית והוא בָּשֵׁל למערכת שיתופית.

בקרב מקימיו של בנק אופק יש אנשי אקדמיה, פעילים חברתיים ואישי ציבור, ובהם אנשי מקצוע שכיהנו בתפקידים בכירים בענף הבנקאות. ליוזמה להקמת בנק אופק כבר הצטרפו אלפי אזרחים השואפים להשתתף ביצירת חברה שוויונית וצודקת יותר.

השאלות

13. מה אדם צריך לעשות כדי להיות חבר בבנק אופק?

(1) לתמוך ברעיון הקמת הבנק
(2) להשתתף בבחירת מנהליו של הבנק
(3) לקנות מניה אחת של הבנק
(4) להחזיק בהשקפת עולם חברתית

14. בסוף שורה 6 כתוב: "הוא מחויב גם...". **מחויב**, כלומר -

(1) יש לו חוב כספי
(2) הוא צריך
(3) הוא רוצה
(4) הוא חבר בבנק השיתופי

---

15. על פי הפסקה השנייה, במה שונה בנק שיתופי מבנק מסחרי?

(1) בדרך כלל הבעלים של בנק שיתופי מרוויחים יותר מהבעלים של בנק מסחרי
(2) לרוב, רווחי הלקוחות בבנק שיתופי גבוהים מרווחי המנהלים בבנק מסחרי
(3) בנק שיתופי שואף להגדיל את רווחי לקוחותיו, ואילו בנק מסחרי שואף להגדיל את רווחי בעליו
(4) בבנק שיתופי רווחי הלקוחות גדולים מרווחי הבעלים, ואילו בבנק מסחרי רווחי הבעלים גדולים מרווחי הלקוחות

---

16. לפי הפסקה השלישית, מה מהבאים הוא אחד היתרונות של בנקים שיתופיים?

(1) הם קיימים כבר למעלה ממאה שנה
(2) עלייה מתמשכת במספר לקוחותיו תורמת ליציבותם
(3) יש להם מאות מיליוני חברים ברחבי העולם
(4) גם בזמנים של משבר כלכלי אפשר לסמוך על יציבותם

---

17. לפי הפסקה האחרונה, מהי שאיפתם של המצטרפים ליוזמה להקמת בנק אופק?

(1) שלא יהיו עוד משברים כלכליים
(2) שאנשים ינהלו כלכלה משותפת
(3) שהמציאות החברתית תהיה שוויונית
(4) שהאזרחים יהיו ידידותיים ולא תחרותיים

■ המשיכו לעמוד הבא

קטע II

(1) תאטרון יפו הוא תאטרון יהודי-ערבי ייחודי שפועלות בו שתי קבוצות, אחת בעברית ואחת בערבית. הקבוצה הדוברת עברית הוא קבוצת "תאטרון מקומי" בניהולי האמנותי של יגאל עזרתי, והקבוצה הדוברת ערבית הוא קבוצת "אלסראיא" בניהולו האמנותי של אדיב ג'השאן. כל קבוצה מפיקה הצגות נפרדות בשפה שלה, ושתיהן מפיקות יחד הצגות משותפות.

(5) התאטרון, הפועל כבר יותר מעשר שנים, הוקם מתוך תפיסה שעשיה תרבותית המשותפת לשתי הקהילות בישראל - הערבית והיהודית - היא צורך מוסרי ואמנותי חיוני. באתר האינטרנט של התא טרון כתוב: "תאטרון יפו משמש במה למפגש בין-תרבותי המעודד היכרות בין התרבויות הערבית והעברית, וקירוב ביניהן מתוך כבוד הדדי ואמונה בדרך של פיוס ושלום". לתאטרון מגיע קהל מגוון מקרב תושבי יפו - קהל של מבוגרים, ילדים ונוער, ובו דוברי ערבית ודוברי עברית. בדרך

(10) כלל, בתום ההצגות נערכת שיחה בין הקהל לאמנים.

אף שרוב הזמן התאטרון נתון בקשיים כלכליים, הוא ממשיך ליצור במרץ ובלי חשש, כפי שמעיד יגאל עזרתי, מנהל קבוצת "תאטרון מקומי": "אמנם אנחנו עובדים כמעט בלי שכר, אבל העוני הזה נותן חירות רבה ליצור דברים שבאמת מעניינים אותנו. היצירה החופשית, המחברת בין האמנים בתאטרון שלנו, יוצרת מודל לחיים משותפים אפשריים בין ערבים ליהודים גם מחוץ לתאטרון".

(15) ואכן, תאטרון יפו הוא מוסד יוצא דופן בנוף התאטרון הישראלי: "מעורבותו החברתית רבה, וסגנונו ייחודי. הצגות בתאטרון ויוצריהן זכו בפרסים ובציונים לשבח בארץ ובחו"ל.

השאלות

18. בשורה 4 כתוב: "ושתיהן מפיקות...". **שתיהן**, כלומר שתי -

(1) השפות
(2) הקהילות
(3) הקבוצות
(4) ההצגות

19. על פי הפסקה הראשונה, מה נכון בנוגע לתאטרון יפו?

(1) בכל אחת מההצגות של התאטרון מדברים בשפה אחת בלבד
(2) יש בו שתי קבוצות, ערבית ויהודית, והן מעלות יחד הצגות משותפות
(3) בכל אחת מההצגות של התאטרון השחקנים מדברים בשתי שפות
(4) יש בו שתי קבוצות, ערבית ויהודית, והניהול שלהן משותף

20. לפי הנאמר באתר האינטרנט של התאטרון (שורות 7-8), מה מאפיין את פעילות התאטרון?

(1) הופעות משותפות של שחקנים ערבים ויהודים החווים חוויה תרבותית דומה
(2) מפגשים בין-תרבותיים המקדמים היכרות וכבוד הדדי בין שתי הקהילות
(3) שיתוף פעולה בין שחקנים ערבים ושחקנים יהודים שמביא לידי הפקת הצגות איכותית
(4) הפקות תאטרון המעלות רעיונות חדשים בנושא שלום בין העמים

21. על פי הפסקה השלישית, מה הערך העיקרי של תאטרון יפו בעיני המנהל האמנותי של "תאטרון מקומי"?

(1) התאטרון מדגים ומדגיש את החשיבות הרבה של התרבות והאמנות בחייהם של כל בני האדם
(2) התאטרון מעודד ערבים ויהודים להתעניין זו בתרבותו של זה ולהפיק עבודות אמנותיות יחד
(3) העשייה האמנותית התאטרון מציגה דרכים יצירתיות לפתרון בעיות שנוצרו במציאות קשה
(4) העשייה האמנותית המשותפת היא דוגמה לאפשרות של חיים משותפים בין ערבים ויהודים

22. לפי הפסקה השלישית, מה דעתו של המנהל האמנותי על המצב הכלכלי הקשה של התאטרון?

(1) מצב זה מאפשר לתאטרון מידה של חופש בבחירת התכנים של ההצגות
(2) יש להשקיע מאמצים כדי להשיג מימון להצגות
(3) זהו מצב זמני עד שיהיו חיים משותפים בין שני העמים
(4) אי-אפשר ליצור הפקות איכותית כשהמצב הכלכלי טוב

אל תהפכו את הדף עד שתקבלו הוראה לכך!

פרק 2

בפרק זה 22 שאלות.
הזמן המוקצב הוא 20 דקות.

בפרק שלושה סוגי שאלות: השלמת משפטים, ניסוח מחדש והבנת הנקרא.

השלמת משפטים

בכל אחד מן המשפטים הבאים חסרה מילה או יותר. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתשלים את המשפט באופן **הטוב ביותר**, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

1. באתי למשרד ושאלתי: סליחה, האם _____ ?

(1) המנהל יש
(2) המנהל הוא ישנו
(3) המנהל ישנו
(4) יש המנהל

2. הרופא ציווה עליי _____ מאכילת ממתקים.

(1) להימנע
(2) למנוע
(3) לנוע
(4) למנות

3. לפני ששוחחנו _____ חשבנו שהם אנשים משעממים.

(1) אותם
(2) אִתם
(3) בהם
(4) להם

4. הוא התרגז כל כך עד שלא שלט _____ .

(1) בעצמו
(2) מלבדו
(3) אותו
(4) בקרבו

■ המשיכו לעמוד הבא

2

5. אחרי ש ____ את תפוח האדמה מוסיפים לו מלח, ואוכלים.

(1) מוחקים
(2) מועכים
(3) מביעים
(4) מפיקים

6. הידיעה המוזרה הזאת ____ את כולנו בתדהמה.

(1) סערה
(2) הקיפה
(3) לקחה
(4) הִכתה

ניסוח מחדש

בכל שאלה נתון משפט. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתוכנה הוא **הדומה ביותר** למשפט הנתון, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

7. **עליך לחשוב על השיחה.**

(1) השיחה הייתה חשובה לך.
(2) אתה צריך לחשוב על השיחה.
(3) חשוב שתדע שהשיחה הייתה עליך.
(4) אתה חושב על השיחה עליך.

8. **קשה מאוד להשיג אותו בטלפון.**

(1) אף אחד לא מנסה להתקשר אליו בטלפון.
(2) קשה לראות אותו מדבר בטלפון.
(3) בדרך כלל הוא לא עונה לטלפון.
(4) רק מעטים יודעים מה מספר הטלפון שלו.

9. **מרוב אהבתך לכלבים שכחת שכלבים הם חיות ולא בני אדם.**

(1) אתה מתייחס לרוב הכלבים כמו לחיות.
(2) אתה מתנהג אל כלבים כאילו היו בני אדם.
(3) אתה אוהב כלבים יותר מבני אדם.
(4) אתה שוכח שרוב הכלבים אינם אוהבים בני אדם.

10. **אני מקווה שאהיה שם שנתיים.**

(1) לפני שנתיים קיוויתי להיות שם.
(2) אני רוצה להיות שם שנתיים.
(3) אני מקווה שרק בעוד שנתיים אהיה שם.
(4) אהיה שם לפחות שנתיים.

11. **הוא מעולם לא ידע עד כמה סובלים בטיפול הזה.**

(1) הוא לא ידע מה מספר האנשים שמקבלים את הטיפול הזה.
(2) הוא חשב שאין אנשים שסובלים מן הטיפול הזה.
(3) הוא לא שיער שהטיפול הזה גורם כל כך הרבה סבל.
(4) הוא לא ידע מתי ייגמר הסבל שהטיפול הזה גורם.

12. **הנאשם הכחיש כל קשר למבצעי השוד בבנק.**

(1) אין קשר בין השוד שביצע הנאשם לשוד שהיה בבנק.
(2) השוד בבנק בוצע על ידי הנאשם ואנשים נוספים.
(3) הנאשם טען שהוא אינו מכיר את שודדי הבנק.
(4) השודדים טענו שהנאשם סייע להם בשוד הבנק.

המשיכו לעמוד הבא

הבנת הנקרא

לפניכם שני קטעים ובסוף כל אחד מהם שאלות. קראו כל קטע בעיון וענו על השאלות שאחריו.

קטע I

עוני הוא עניין יחסי. חשבו למשל על אדם שחי בדירה נאה ויוצא במכוניתו בסופי שבוע לדוג, אך אינו יכול להרשות לעצמו לקנות סירה משלו. אדם כזה יכול לחוש עצמו עני לעומת מי שגר בווילה גדולה ומחזיק ביאכטה, ולעומת זאת הוא עשיר בהשוואה לשכנו, שאין לו כסף גם להחזיק במכונית. זאת ועוד, שלושתם יכולים להיחשב עשירים לעומת אדם ממדינה אחרת, שבה רמת החיים נמוכה הרבה יותר.

בעוד תופעת העוני קיימת מאז ומעולם, מדידת העוני חדשה יחסית. בארצות הברית, למשל, היא החלה רק בשנות השישים, כאשר הנשיא לינדון ג'ונסון הורה על מלחמה בעוני. כדי לדעת במה נלחמים, הוקם משרד מיוחד שקבע מדדים שיגדירו מיהו עני. בתקופה זו גם נקבע שהבסיס לחישוב העוני יהיה ההכנסה הכספית שיש לאדם. היום עומד הבסיס על כעשרת אלפים דולָר לשנה. לכאורה, זה בסיס מהימן המאפשר למדוד את רמת החיים של אדם, אך למעשה הוא מעורר מחלוקת גם בקרב כלכלנים וגם בקרב פוליטיקאים.

כלכלנים רבים טוענים שכמו עוני, גם מדידת העוני איננה עניין מוחלט וקבוע. מתקופה לתקופה משתנה מחיר סל המזונות. שכר הדירה עולה או יורד בהתאם לשכונת המגורים או למדינה שבה האדם חי. גודל המשפחה של האדם משפיע על ההוצאות הכספיות שלו, וכך גם מספר המפרנסים בה. לכן, קשה לקבוע קריטריונים ברורים ואחידים שיגדירו מי ייחשב עני ומי לא. מלבד זאת, בעידן הביורוקרטי, מי שמבקש שהמדינה תכיר בו כעני צריך למלא כמות אין-סופית של טפסים המקנים זכויות מיוחדות ותוספות סעד. לכן, רמת העוני לא נקבעת רק לפי מדדים כלכליים רלוונטיים, אלא גם לפי היכולת להתמודד עם הכמות הגדולה של הטפסים.

פוליטיקאים מתעניינים בהגדרת העוני מפני שהיא אינה רק שאלה של מדידה כלכלית או חברתית, אלא גם מדד פוליטי להצלחתו או לכישלונו של הממשל. ככל שיש יותר עניים, כך האזרחים מרוצים פחות ממדיניות הממשל, ולכן הממשל מנסה להוכיח שיש פחות עניים - גם באמצעות משחק במספרים ובנתונים סְטָטִיסְטִיים.

השאלות

13. מה הרעיון המרכזי של הפסקה הראשונה?

(1) גם מי שמרגיש עצמו עני צריך לזכור שיש מדינות שבהן רמת החיים נמוכה עוד יותר
(2) גם אנשים שהמצב הכלכלי שלהם לא רע מקנאים באנשים אחרים
(3) אף אדם אינו "עשיר" או "עני" באופן מוחלט, אלא רק בהשוואה לאחרים
(4) אף פעם לא יהיה שוויון כלכלי, ותמיד יהיו בעולם אנשים עשירים יותר ועשירים פחות

14. לפי הפסקה השנייה, מי נחשב עני בארצות הברית?

(1) מי שיש לו 10,000 דולר או פחות
(2) מי שהכנסתו היא 10,000 דולר לשנה או פחות
(3) 10,000 האנשים שההכנסה הכספית שלהם היא הנמוכה ביותר
(4) מי שמרוויח בשנה 10,000 דולר פחות מהממוצע

15. לפי הפסקה השלישית, למה קשה לקבוע קריטריון אחיד להגדרת עוני?

(1) כי גם אנשים עניים הם עשירים יותר מאחרים
(2) כי הרבה אנשים לא מצליחים למלא את כל הטפסים הרלוונטיים
(3) כי לאנשים שונים יש צרכים כלכליים שונים מאוד אלו מאלו
(4) כי לא תמיד ברור כמה כסף כל אדם מרוויח

16. לפי הפסקה השלישית, היכולת למלא טפסים רבים _____ להשפיע על ההגדרה הרשמית של אדם כעני, _____ .

(1) אמורה / ולכן בעידן הביורוקרטי היא משפיעה עליה
(2) לא אמורה / אבל היא משפיעה עליה בכל זאת
(3) אמורה / אבל בפועל היא לא משפיעה עליה
(4) לא אמורה / ולכן המדינה מקפידה שהיא לא תשפיע עליה

17. לפי הפסקה האחרונה, למה הממשל משחק במספרים ובנתונים סטטיסטיים?

(1) כדי שיהיה לו מדד טוב להצלחה של פוליטיקאים
(2) כדי להעלות את רמת החיים במדינה
(3) כדי להעניק לעניים יותר זכויות
(4) כדי שהציבור יהיה מרוצה יותר מהמדיניות שלו

המשיכו לעמוד הבא

2

קטע II

(1) בשנת 1979 הזמינה עיריית ניו-יורק מהפַּסל המפורסם ריצ'רד סֶרה פֶּסל עבור אחת הכיכרות בעיר. הפֶּסל, שנקרא "הקשת המשופעת", עלה למשלם המִסים האמריקני 175 אלף דולָר, ונכנס להיסטוריה של האמנות - לא בזכות ערכו האמנותי, אלא בגין המהומה הגדולה שעורר והמחלוקת הציבורית שעמד במרכזה.

(5) "הקשת" אינה אלא קיר פלדה ענק וחלוד קמעה, שנראה כחלק משלד ברזל שנשכח על ידי קבלן מפוזר. מראשיתה היא העלתה את חמתם של אלפי הפקידים שעבדו בבניין המשרדים הסמוך, ונאלצו להקיפה כדי להיכנס אליו או לצאת ממנו. לא זו בלבד שבתוקף תפקידם הם היו לכודים כל היום במשרדיהם הקטנים, אלא אף בצאתם החוצה, במקום ליהנות מן המרחב הפתוח שהציעה להם הכיכר, הם נתקלו בקיר מכוער החוסם את הנוף ואת אור השמש, ומפריע להם לחצות את הכיכר. רבים מהם אף החלו לכנות את היצירה "חומת הרלין", על שם החומה שחצצה בין מזרח ברלין (הקומוניסטית) למערב ברלין (הקפיטליסטית) לפני איחוד גרמניה. העובדה שהמחסום נקרא "אמנות", ושהוא יצירתו של אחד הפַּסלים האמריקנים הידועים ביותר, לא ריככה את חמת הפקידים, והם חתמו על עצומה שתבעה לסלק את המטרד הציבורי.

הוויכוח בין הטוענים כי "הקשת המשופעת" היא מטרד ציבורי לבין המגֵנים על חופש האמן וחירות היצירה הגיע עד לבית המשפט. הפשרה שהציע בית המשפט, ולפיה הפסל יועבר למקום אחר, שבו יובן יותר ויזכה ליתר הערכה, לא התקבלה על דעתו של סֶרה. לדבריו, הפסל עוצב במיוחד עבור הכיכר המסוימת שבה הוצב, והערך האמנותי שלו מתבסס במידה רבה על יחסי הגומלין בינו ובינה. לכן, הזזת הפסל למקום אחר כמוה כפירוק שלו. לאחר שנדחתה הצעת הפשרה, החליט בית המשפט שהפסל יפורק ויועבר למחסן - ושם נמצאים חלקיו עד היום.

השאלות

18. למה "הקשת המשופעת" נכנסה להיסטוריה של האמנות?

(1) כי בנה אותה פַּסל מפורסם
(2) כי היא עלתה הרבה מאוד כסף
(3) בגלל הוויכוח העקרוני שהיא עוררה
(4) בזכות החשיבות האמנותית הגדולה שלה

19. לפי הפסקה השנייה, מיד כשהוצבה "הקשת המשופעת" בכיכר -

(1) נוצרה מחלוקת בין הפקידים שאהבו אותה לפקידים שלא אהבו אותה
(2) הועלה הרעיון למסור אותה לקבלן כדי שישתמש בה לעבודות בניין
(3) היא הרגיזה את האנשים שעבדו באזור
(4) היא גרמה לפקידים שעבדו בבניין הסמוך להילכד בתוכו

2

20. למה רבים כינו את הפֶּסל בשם "חומת ברלין"?

(1) כי הוא חילק את העיר למזרח ומערב
(2) כי הוא יצר מחלוקת בין שני צדדים
(3) כי הוא חסם את המעבר בכיכר והפריע לציבור
(4) כי הציבור כולו נלחם כדי לפרק אותו

21. למה סָרה לא הסכים להצעה להזיז את הפֶּסל למקום אחר?

(1) כי כדי להזיז את הפֶּסל היה צריך לפרק אותו
(2) כי לדעתו הערך האמנותי של הפֶּסל היה תלוי במקום שבו הוא ניצב
(3) כי הוא לא ידע לאיזה מקום אפשר להזיז את הפֶּסל
(4) כי הוא חשב שגם במקומות אחרים לא יעריכו את הפֶּסל

22. מה קרה לפֶּסל בסופו של דבר?

(1) הוא נשאר באותה כיכר, ונמצא בה עד היום
(2) העבירו אותו לכיכר אחרת, ובה הוא נמצא כיום
(3) החזירו אותו לאמן ריצ'רד סָרה, והוא החליט לפרק אותו
(4) פירקו אותו לחלקים, ושמרו את החלקים במחסן

אל תהפכו את הדף עד שתקבלו הוראה לכך!

פרק 3

בפרק זה 22 שאלות.
הזמן המוקצב הוא 20 דקות.

בפרק שלושה סוגי שאלות: השלמת משפטים, ניסוח מחדש והבנת הנקרא.

השלמת משפטים

בכל אחד מן המשפטים הבאים חסרה מילה או יותר. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתשלים את המשפט באופן **הטוב ביותר**, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

1. הם באו אלינו _____ נסענו אליהם.

(1) ואחרי
(2) ואחרי ש-
(3) ואחר כך
(4) ולאחר

2. המצב מורכב ומסובך יותר ממה ש _____ בהרצאה הקצרה.

(1) ייצג
(2) הוצג
(3) תוצג
(4) מציג

3. רבים רואים _____ נטילת ויטמינים ומינרלים ערובה לבריאות ולאריכות ימים.

(1) כמו
(2) ב-
(3) על
(4) ל-

4. האחיות חיבקו _____ .

(1) זו לזו
(2) זו את זו
(3) זו וזו
(4) זו על זו

■ המשיכו לעמוד הבא

5. הציורים האלה שייכים ל ____ התמונות הפרטי של ראש העיר.

(1) סדר
(2) רצף
(3) שווי
(4) אוסף

6. הוא זכה להערכה רבה ____ רעיונותיו המקוריים.

(1) למרות
(2) בזכות
(3) לעומת
(4) לפי

ניסוח מחדש

בכל שאלה נתון משפט. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתוכנה הוא **הדומה ביותר** למשפט הנתון, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

7. **עיקר פרנסתם של תושבי הכפר מתבססת על גידול גמלים ועזים.**

(1) תושבי הכפר מתפרנסים בעיקר מגידול גמלים ועזים.
(2) יש בכפר יותר גמלים ועזים מכל בעל חיים אחר.
(3) יש בכפר מעט תושבים המגדלים גמלים ועזים.
(4) תושבי הכפר אינם יכולים להתפרנס אלא מגידול גמלים ועזים.

8. **מחקרים הראו כי לשחק ברידג' בגיל מבוגר מסייע לשמור על חדות המחשבה.**

(1) משחק הברידג' מסייע לחוקרים לבדוק את חדות המחשבה בקרב מבוגרים.
(2) מחקרים הראו שגם אנשים מבוגרים יכולים לשחק ברידג', בתנאי שהם חדי מחשבה.
(3) נמצא שמשחק הברידג' עוזר לאנשים מבוגרים שלא לאבד את חדות המחשבה.
(4) לפי ממצאי מחקרים, אנשים נוטים לשמור על דפוסי משחק הברידג' שלהם גם בגיל מבוגר.

9. **בקיץ, בארצות שמחשיך בהן מאוחר משתמשים בחשמל פחות מבארצות שמחשיך בהן מוקדם.**

(1) בארצות שחוסכים בהן בחשמל בקיץ, שעות החשכה מועטות מבארצות אחרות.
(2) בקיץ, בארצות שמחשיך בהן מאוחר, לא נוהגים להשתמש בחשמל.
(3) בקיץ, השימוש בחשמל בארצות שמחשיך בהן בשעה מאוחרת מועט מבארצות אחרות.
(4) בארצות שמחשיך בהן בשעה מאוחרת בקיץ, מנסים לחסוך בחשמל.

10. **דני סירב להגיב לדבריו של גיל.**

(1) דני לא הסכים לענות לגיל.
(2) דני חשב שמה שגיל אמר אינו נכון.
(3) דני לא הסכים לשתוק כששמע מה שגיל אמר.
(4) דני אמר שדבריו של גיל אינם חשובים.

11. **התינוק לא יורדם כל עוד ממשיך הרעש.**

(1) אם לא ייפסק הרעש, התינוק יישאר ער.
(2) יש להפסיק את הרעש כי הוא מפריע לתינוק.
(3) לכל תינוק קשה להירדם ברעש ממושך.
(4) חשוב לשמור על שקט כשמנסים להרדים תינוק.

12. **לולא באת, הייתי מסיימת את העבודה.**

(1) טוב שבאת, עכשיו אוכל לסיים את העבודה.
(2) אילו היית בא, לא הייתי יכולה לסיים את העבודה.
(3) מכיוון שבאת, לא סיימתי את העבודה.
(4) סיימתי את העבודה בדיוק כשהגעת.

13. **קניתי את הספר, אך טרם הספקתי לקרוא אותו.**

(1) לא הצלחתי להפסיק לקרוא את הספר שקניתי.
(2) אף שקניתי את הספר, יש לי ספק אם אקרא אותו.
(3) איני רוצה לקרוא את הספר שקניתי.
(4) עדיין לא קראתי את הספר שקניתי.

המשיכו לעמוד הבא

הבנת הנקרא

לפניכם שני קטעים ובסוף כל אחד מהם שאלות. קראו כל קטע בעיון וענו על השאלות שאחריו.

קטע I

(1) קפוארה היא אמנות לחימה ברזילאית המשלבת תנועות התקפה והגנה עם מרכיבים אקרובטיים וקצביים, אך יש הרואים בה מעין ריקוד, שכן הקפוארה מלווה לרוב בנגינה, בשירה ובתיפוף קצבי.

יסודות הקפוארה הונחו בברזיל במאה ה-16, כשהייתה ברזיל תחת שלטון פורטוגל. בתקופה זו הובאו לברזיל עבדים רבים ממערב אפריקה. הקפוארה התפתחה אז מתוך הצורך שלהם בהגנה
(5) עצמית, ואולי גם כדי לשפר את מצב רוחם. העבדים שאפו לצאת לחופשי, וכדי שיוכלו להילחם על חירותם, התאמנו. מכיוון שחששו להתגלות ולהיענש, הם ניסו שלא לעורר חשד, ולכן שילבו מוזיקה ותנועות של ריקוד באימוני הלחימה. ייתכן שמקור המילה קפוארה קשור לאימונים האלה: קפוארה, בפורטוגזית משמעותה "חשה גבוה". כאשר האדון היה שואל איפה העבדים, היו משיבים לו: "בקפוארה" - כלומר - על הדשא.

(10) במאי 1888 הוכרז בברזיל על ביטול העבדות, ושנה לאחר מכן, עם הפיכתה של ברזיל לרפובליקה פדרלית, החלה התרבות האפריקאית לצאת מהמחתרת. לאחר ששוחררו, נפוצו העבדים האפריקאים בערים במדינה. מחסור קשה בתעסוקה בערים הביא לידי היווצרותן של כנופיות פושעים, ואליהן הצטרפו רבים מן העבדים המשוחררים. בכנופיות המשיכו העבדים המשוחררים לתרגל קפוארה, וכך יצא לה שם של פעילות הקשורה לעולם הפשע. תדמית זו הביאה לידי הוצאת
(15) הקפוארה אל מחוץ לחוק בשנת 1892. אך למרות החקיקה המחמירה ולמרות אלימות המשטרה כלפי העוברים על החוק, הקפוארה לא נעלמה אלא נעשתה שוב פעילות מחתרתית ומוסווית. ברגע שהיו מגיעים שוטרים למקום, היו המנגנים עוברים לנגן מקצב מסוים שישמש אות אזהרה למתאמנים, ומיד עוברים למקצב של ריקוד סמבה, והמתאמנים היו מתחילים לרקוד. האיסור על עיסוק בקפוארה נמשך עד שנת 1920.

(20) בשנת 1937 החל עידן חדש של הקפוארה. בשנה זו הוזמן מָסְטֶרָה בימבה, מורה בכיר לקפוארה, לארמון הנשיאות הברזילאי להדגים את אמנותו. הביקור זיכה אותו באישור לפתוח את בית הספר הראשון לקפוארה בברזיל. מכאן הייתה הדרך קצרה להכרזה של הסנאט על הקפוארה כספורט לאומי מסטרה בימבה ומורה נוסף הוכרו כאבות הקפוארה, וכיום היא נפוצה מאוד בברזיל. נוסף על כך, בתי הספר הברזילאיים לקפוארה פתחו סניפים בכל רחבי העולם, ובכלל זה בישראל.

השאלות

14. מה נכון לפי הפסקה הראשונה?

(1) לוחמים אפריקאים הם שהמציאו את הקפוארה
(2) תחילה הייתה הקפוארה ריקוד, ולאחר מכן נעשתה אמנות לחימה
(3) אי-אפשר לתרגל קפוארה בלי לשיר
(4) תנועות הקפוארה קצביות ומזכירות תנועות ריקוד

15. בשורה 6 כתוב: "הם ניסו שלא לעורר חשד". איזה חשד עלול היה אימון הקפוארה לעורר?

(1) שהעבדים רוקדים במקום לעבוד
(2) שהעבדים אינם מאמצים את התרבות הברזילאית
(3) שהעבדים מתאמנים כדי להילחם באדוניהם
(4) שהעבדים רומסים את הדשא באימוניהם

16. לפי הפסקה השנייה, משמעות המילה **קפוארה** בפורטוגזית היא -

(1) מצב רוח טוב
(2) עשה גבוה
(3) יציאה לחופשי
(4) ריקוד על הדשא

17. לפי הפסקה השלישית, מדוע הוצאה הקפוארה אל מחוץ לחוק?

(1) משום שחשבו שתרגול קפוארה קשור לפשע
(2) משום שהייתה מחתרתית ומוסווית
(3) כדי למנוע היווצרות של הנופיות פשע חדשות
(4) כדי למנוע את הנגינה ואת הריקודים ברחובות

18. לפי הפסקה האחרונה, בעידן החדש של הקפוארה -

(1) חברי כנופיות פושעים הפסיקו להתאמן בקפוארה
(2) הקפוארה הוכרה כספורט לאומי, ונפתחו בתי ספר רבים לקפוארה
(3) מסטרה בימבה התמנה למורה בכיר לקפוארה
(4) ענפי ספורט אחרים הוצאו אל מחוץ לחוק, והקפוארה תפסה את מקומם

המשיכו לעמוד הבא

קטע II

(1) ישראל היא מדינה קטנה, אבל יחסית לגודלה יש בה עושר מרשים של פרחי בר. גדלים בה קרוב ל-2,300 מינים של פרחי בר, לעומת כ-1,850 מינים באנגליה, למשל, הגדולה בשטחה כמעט פי שישה מישראל. אולם רק לפני כחמישים שנה היו כמה מהמינים של פרחי הבר בישראל בסכנת הכחדה - ילדים ומבוגרים כאחד נהגו לחזור מטיולים בחיק הטבע כשבידיהם זרי פרחים, ובשבתות ובחגים עמדו סוחרים בצדי הדרכים ומכרו זרים גדולים של כלניות, נרקיסים ורקפות.

(5) לפני שנעלמו מינים רבים של פרחים מן הנוף, קמו בישראל שני ארגוני סביבה - החברה להגנת הטבע ורשות שמורות הטבע - שאנשיהם הבינו היטב את הסכנה הנשקפת לפרחי הבר, ופעלו להעניק לפרחים מעמד מוגן בחוק. ואכן בזכות פעילותם חוקקה הכנסת בשנת 1964 חוק, ולפיו נאסרו קטיפה ומכירה של עמה עשרות מינים של פרחי בר. אנשי הארגונים האלה הבינו שלא די לחוקק חוק; חשוב לפעול ליישומו באמצעות חינוך והסברה וכן לדאוג לאכוף אותו. לשם כך הפיצו בכל רחבי הארץ כרזות צבעוניות עם איורים מרהיבים של פרחי בר מוגנים ובראשן הסיסמה: "צא לנוף אך אל תקטוף". מורים, מורות וגננות נרתמו למשימה והעבירו את המסר הזה, והילדים מנעו מהוריהם המופתעים לקטוף פרחים מוגנים.

כבר כעבור שנים אחדות ניכרו התוצאות בנוף. אזורים נרחבים שהתרוקנו מפרחי בר התכסו שוב בפריחה מרהיבה, ופרחים שהיו על סף היעלמות, כמו אירוסים וצבעונים, חזרו לפרוח. מסע ההסברה שניהלו אנשי ארגוני הסביבה היא לידי שינוי בהתנהגות הציבור, והוא למד ליהנות מהטבע בלי לקטוף פרחים.

השאלות

19. לפי הפסקה הראשונה, מה הייתה התוצאה של קטיפת פרחי בר בישראל?

(1) התפשטות של מיני פרחים רבים על פני כל הארץ
(2) היעלמות כמעט מוחלטת של מיני פרחים מסוימים
(3) הִתְרַבּוּת של מינים מסוימים של פרחים והתמעטות של מינים אחרים
(4) הצטמצמות מספר האזורים שסוחרים מכרו בהם פרחים

20. "שאנשיהם הבינו" (שורה 7). לאילו אנשים הכוונה?

(1) לעובדים בארגונים הסביבתיים
(2) לחברי החברה להגנת הטבע
(3) לפקחי רשות שמורות הטבע
(4) למורים ולגננות שעסקו בהסברה ובחינוך

12. לפי הפסקה השלישית, כיצד הפעיל הפרסום את הורי הילדה?

---

22. המילים **"כמו אחיות"** בשורה 15 מתייחסות ל-

(1) הן הדגיש קשרים שנוצרו בין הילדות בזמן שהיו יחד בבית החולים

(2) הן הדגיש שהילדה הפסיקה לדבר בגלל שהיא התגעגעה אל אחיותיה

(3) הן הדגיש קשרים משפחתיים שנוצרו בין הילדות בזמן שהיו יחד בבית החולים

(4) הן הדגיש שהילדה הפסיקה לדבר בגלל שהיא התגעגעה אל אחיותיה

---

(1) פרסם את מודעת הדרישה לאחר שהילדה כבר חזרה הביתה

(2) פרסם את מודעת הדרישה כשהילדה עדיין הייתה בבית החולים

(3) פרסם את מודעת הדרישה לפני שהילדה הפסיקה לדבר

(4) פרסם את מודעת הדרישה לפני שהילדה נפצעה

פרק 4

בפרק זה נתון נושא לחבור. עליכם לכתוב **12-15** שורות על נושא זה.

שים לב שהחיבור יתאים לנושא, והשתדלו לכתוב באופן מסודר ובלשון נכונה.

יש לכתוב את החיבור בעיפרון בלבד, על צידו השני של דף התשובות.

אם אתם זקוקים לטיוטה, השתמשו בצדו השני של עמוד זה (הטיוטה לא תיבדק).

הזמן המוקצב לכתיבה הוא **15** דקות.

אנא העתיקו את נושא החיבור.

נושא החיבור:

איזה מנהיג הייתם רוצים שידבר לפני התלמידים בבית הפר שלמדתם בו? הסבירו.